

quam fidei dogma approbata sint, passim et sine discrimine negare. "

2º Contra auctores catholicos supra allegatos : dantur etiam revelationes privatae fide dignae circa mysteria Mariana, etiam inter doctores controversa.

Probatur, primo, auctoritate Ecclesiae, quae revelationes privatas circa pura mysteria Mariana, etiam in materiis inter auctores controversis, approbavit tamquam fide dignas. Sic approbavit *Revelationes S. BIRGITTAE universim*, quae tamen multa mysteria etiam inter auctores controversa continent. Verba GREGORII XI approbantis ita sonant : " Totum quod in eis continetur, et veritate conspicuum et sanctitate plenum est. " Et URBANUS VI eas appellat " veritate plenas et a Dei Spiritu veraciter traditas ; " ut patet ex *Defensoria cardinalis TURRECREMATA* (cap. 1), et ex *Bulla canonizationis sanctae Birgittae* edita a BONIFACIO IX, et confirmata a MARTINO V. Similiter EUGENIUS III approbavit *Revelationes S. Hildgardis*, et alii pontifices *Revelationes S. Gertrudis*, *Mechtildis*, *Catharinae Senensis*, etc., in quibus varia sunt mysteria de se pura, et aliqua etiam controversa. Ergo revelationes circa haec sunt fide dignae.

Probatur, secundo, ratione : quia ipsae personae propter vitae sanctitatem, etiam miraculis confirmatam, sunt fide dignae sic, ut citra injuriam non possit ipsis imputari quasi proferendo tales revelationes voluerint fingere, aut fuerint passim a diabolo deceptae. Et si in revelationibus circa mores merentur fidem, prout admittunt auctores orthodoxi, tunc non est ratio cur non etiam mereantur in revelationibus circa pura mysteria, quia persona inspirata manet ubivis ejusdem veritatis, et Deus ejusdem libertatis ad revelandum. Nec refert quod mysterium revelatum forsitan sit inter auctores controversum, quia disceptatio auctorum nequit Deum cogere ad silendum, sed potius est dispositio pro facienda revelatione.

QUAESTIO SECUNDA

DE PRAEDESTINATIONE BEATAE VIRGINIS

ARTICULUS I

Utrum beatae Virgini recte tribuatur Praedestinatio?

Nota. — Praedestinatio stricte dicta denotat praeordinacionem divinam de his quae per gratiam fiunt, prout ait S. THOMAS (*Summ. part. 3, quaest. 24, art. 1*) : " Praedestinatio proprie accepta est quaedam divina praeordinatio ab aeterno de his quae per gratiam Dei sunt fienda in tempore. " Quo sensu sancta Mater Ecclesia locos illos Scripturae in quibus de hac praedestinatione agitur, non semel Deiparae Virginis applicat in festis et officiis divinis. Quo posito

Respondetur : beatae Virgini recte tribuitur praedestinatio in sacris Litteris annotata.

Probatur, primo, allegando hos ipsos locos ex sacra Scriptura, nempe (PROV. VIII, 22), ubi dicitur : " Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio. " Quibus verbis Scriptura loquitur de possessione ante mundi principium, quae est per praedestinationem in mente Dei ; et dum dicit, *possedit me*, intelligitur proprie beata Virgo, ex mente nempe Ecclesiae, sanctorum expositorum et Patrum. Licet enim totus iste locus exponi etiam soleat de Sapientia increata, tamen propriissime etiam

intelligitur de Deipara Virgine, praesertim si legatur totus contextus. Versu enim 23 additur : « *Ab aeterno ordinata sum, et ex antiquis antequam terra fieret;* » et versu 24 : « *Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram;* » et versu 25 : « *Ante colles ego parturiebar.* » Quae omnia de beata Virgine cum proprietate dicuntur, non minus quam de Sapientia increata, quae Christus est. Quia ergo uicta S. THOMAM (*De Potent. quaest. 4, art. 1*) haec regula universalis tenenda est : « *quod omnis veritas quae, salva litterae substantia, potest divinae Scripturae aptari, sit ejus sensus,* » ob rationem quam addit : « *quia hoc ad dignitatem divinae Scripturae pertinet, ut sub una littera multos sensus contineat;* » hoc ipso ergo quod locus Scripturae allegatus aequo proprio de Virgine Deipara sicut de Sapientia increata loquatur, etiam de illa intelligendus est.

Confirmatur ex libro ECCLESIASTICI (XXIV, 5), ubi habetur : « *Ego ex ore Altissimi prodivi, primogenita ante omnem creaturam,* » id est, ex mente Dei praedestinantis, in quam primogenita ante omnem puram creaturam concepta. Et ut clarius exprimatur Deipara Virgo, additur versu 12 : « *Qui creavit me, requierit in tabernaculo meo,* » nempe Deus in utero meo novem menses. Et versu 14 : « *Ab initio et ante saecula creata sum;* » ubi vox *creata* non tam proprio aptatur Sapientiae *increatae*, cum Christus nequeat dici simpliciter creatus, quam Deiparae Virgini. Ergo quia Scriptura in his locis proprio loquitur de praedestinatione, ideo haec etiam proprio Virginis attribuitur.

Probatur, secundo, ex sanctis Patribus fidelissimis Scripturae interpretibus ; inter quos S. AUGUSTINUS (*Tract. 8 in Joan.*) ait : « *Antequam de illa natus esset, in praedestinatione noverat Matrem.* » Et S. J. DAMASCENUS (*Orat. 1 de Nativ. Mariae*) : « *Quia decretum praedestinationis ex amore tamquam ex prima radice oritur, te ille rerum omnium Deus*

dignam prae noscens amavit, amatam prae destinavit. » Quibus consonant S. CYPRIANUS (*Orat. de Nativ. B. Virg.*), eam nominans « *Vas totius electionis,* » et S. ANDREAS HIEROSOLYMITANUS, « *Scopum excogitatum ante saecula.* » Quemadmodum nempe de electis universim dicitur (EPHES. I, 4), « *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem :* » ita maxime de beata Virgine, tamquam prima inter electos, tum ad gloriam tum ad maternitatem Dei, Scriptura et Patres intelligendi sunt.

Probatur, tertio, ratione S. THOMAE (*Summ. part. 3, art. 1*) : Praedestinatio proprie dicta est quaedam divina praeordinatio ab aeterno facta de his quae per gratiam Dei facienda sunt in tempore; sed de beata Virgine Deus ab aeterno talia, quae per gratiam fiunt, eaque singularissima, praeordinavit ut facienda in tempore : ergo circa illam datur divina praedestinatio. — Minor probatur : beata Virgo per singularissimam gratiam facta est Mater Dei, juxta illud, « *De qua natus est Jesus* (MATTH. I, 16) », et accepit summas praerogativas, de quibus mentio fit in aliis Scripturae locis, (uti Lc c. I) de plenitudine gratiae, et de regno aeterno, uti Filii ita et proprio : ergo praedestinatio ejus facta est ad has singularissimas gratias, et hoc de necessitate, quia quae fiunt in tempore, nequeunt fieri nisi ex praescientia et praeordinatione Dei aeterna.

ARTICULUS II

Utrum beata Virgo sit prae destinata ante omnem creaturam ?

Respondeatur : beata Virgo est vere prae destinata ante omnem puram creaturam, hoc sensu, quod voluntas Dei creandi Mariam sit anterior natura, quam voluntas creandi Adamum et alios progenitores.

Probatur, primo, ex sacris Paganis, speciatim ex ECCLESIASTICO (XXIV, 14), ubi dicitur : « *Ab initio et ante saecula creata sum;* » quod Ecclesia ipsa beatae Virgini coaptat in Officio de ipsa, et reipsa magis de ipsa intelligitur quam de Sapientia increata, cum haec non dicatur *creata*, saltem simpliciter. Unde S. THOMAS (*Summ. part. 3, quaest. 16, art. 26*) expresse docet Christum, qui est Sapientia increata, non posse absolute et simpliciter vocari creaturam. Beata Virgo ergo recte dicitur *creala ante saecula*, et quidem *primogenita ante omnem creaturam* (ECCLI. XXIV, 25), et speciatim ante omnes angelos et homines, juxta illud (PROV. VIII, 25) : « *Ante omnes colles ego parturiebar.* » S. AUGUSTINUS (*De Trinit. lib. 1. cap. 12*) legit : « *Ante omnes colles genuit me*, id est, ante omnes altitudines creaturarum concepit me, et parturit praedestinando non solum ut essem sancta, sed etiam ut essem Mater sanctorum, sicut Christus est Pater, Princeps et Caput sanctorum.

Probatur, secundo, auctoritate sanctorum Patrum, ex quibus S. AUGUSTINUS primum locum obtinet, tum loco immediate citato, tum *Tractatu 8 in Joannem*, ubi ait : « *Antequam Filius de ea natus est, in praedestinatione novaret Matrem;* » et : « *Quemadmodum noverat ipsam ut Matrem suam, ita elegit ipsam in Matrem totius mundi.* » Si ergo Mater esse debuit in mente Dei praedestinantis per hoc ipsum, quod Salvatoris Mater esset, tunc etiam in praedestinatione omnes praecedere debuit. Idem loquuntur alii Patres (1). Quemadmodum ergo de Christo dicitur, « *Propter quam omnia* (HEBR. II, 10), » ita etiam de illa dicitur : « *Propter quam, post Christum omnia;* » uti S. BERNARDUS (*Serm. 3 super Salve*) ait : « *Propter quam omnis creatura facta est.* »

(1) Cfr SEDLMAYR, *Scholastica Mariana, part. 1, quaest. 2, art. 3.*

Adeoque, ex mente sanctorum Patrum, beata Virgo, in serie divinorum decretorum, praecedit omnia.

Probatur, tertio, ratione : Deus eo ordine creaturas diligit, et de iis decernit, quo se invicem excedunt in bonitate et ad Dei gloriam manifestandam serviunt, cum propter hanc eas fecerit (PROV. XVI, 4 : *Universa propter semetipsum operatus est Dominus*). Atqui beata Virgo, qua Mater Dei, excedit omnes puras creaturas in bonitate et dignitate, cum uniri Deo in ratione matris naturalis, quod ipsi convenit, sit quid longe majus et aestimabilius, in justo judicio, quam uniri tantum in ratione filii adoptivi; propter quod S. P. DAMIANUS (*Serm. 1 de Nativ. B. Virg.*) ait : « *Hoc unum de Maria dicere, quod Mater Dei est, superat omnia quae ab angelo vel ab homine dici possunt.* » Ergo Deus beatam Virginem diligit, et in serie praedestinationis de ea ante omnes caeteras puras creaturas decernit, et per consequens est praedestinata ante omnem puram creaturam (1).

ARTICULUS III

Utrum beata Virgo appareat statim in primo signo decreti intentivi qua Mater Redemptoris?

Respondetur : beata Virgo appetet etiam in primo signo decreti intentivi inter puras creaturas tamquam Mater Redemptoris (2).

Probatur, primo, ex sacra Scriptura, quae Christum qua

(1) S. ANTONINUS (*Summ. part. 3, tit. 15, cap. 4*) ait : « *Ipsa primogenita est ante omnem creaturam : nobilior enim est, et perfectior gratia et gloria omni pura creatura;* quod autem primum est in aliquo genere, est quasi causa aliorum. »

(2) Ita SALMANTICENSES, *De Incarnatione, tom. 9, tract. 21, disp. 2, num. 30*, et VEGA, *Theologia Mariana, num. 150.*

Redemptorem expresse vocat *“Primogenitum omnis creaturae;*” ita enim habet AD COLOSSENSES (I, 15); ubi versu 17 addit: *“Et ipse est ante omnes.*” Ut autem planum sit quod loquatur de Redemptore, praemisit, versu 14: *“In quo habemus redemptionem per sanguinem ejus;*” et subjunxit, versu 18: *“Primogenitus ex mortuis.*” Adeoque, juxta Scripturam, Christus qua Redemptor apparet in primo signo decreti intentivi ante omnem creaturam; et per consequens etiam beata Virgo qua Mater Redemptoris, quia, ut merito notat SUAREZ (tom. 2, part. 3, disp. 1, sect. 3): *“Mater non fuit a Filio sejuncta in electione divina;*” cum ipsa sit correlativa ad Filium, quae de necessitate simul sunt cognitione et praedestinatione; nec Christus fuit aliter praedes- tinatus quam qua *“Filius hominis,”* qualem se (MATTH. VIII, 20 et alias) frequenter nominat, ut honorem det Matri suae, quae propterea etiam vocatur *“Primogenita ante omnem creaturam.*” Ergo ex ipsa Scriptura liquet quod jam in primo signo decreti intentivi appareat ante omnem puram creaturam, qua Mater Redemptoris.

Probatur, secundo, auctoritate sanctorum Patrum. Inter quos S. IRAENEUS (*Advers. Valent. lib. 3, cap. 32*) quaerens *“Quid est quod sine consensu Mariae non perficitur mysterium Incarnationis?*” respondebat sibi ipsi: *“Quia nempe vult illam Deus omnium bonorum esse principium;*” nec aliter quam qua Mater Redemptoris; quia consensum dedit in opus redemptionis. Sicut ergo Christus in primo signo intentus est qua Redemptor, ita etiam beata Virgo in primo signo intenta est qua Mater Redemptoris, cum sine ipsa non fuerit intentum opus redemptionis. Idem sentit S. ISIDORUS THESSALONICENSES (*Serm. de Annunt.*), dicens: *“Propter ipsam initio creatus est homo, et quidquid productum est propter hominem;*” eo nempe modo, quo propter Christum. Sicut ergo homo creatus est propter Christum ut Redemptorem, cum qua talis sit

Primogenitus omnis creaturae, ita etiam creatus est propter beatam Virginem qua Matrem Redemptoris. His consentit S. BERNARDUS (*Serm. 3 sup. Salve*), allegatus a SUAREZ (tom. 2, part. 3, dissert. 1, sect. 3): *“Tu ante omnem creaturam in mente Dei praedestinata fuisti;*” quemadmodum Christus, qui praedestinatus est scilicet qua Redemptor, adeoque et ipsa qua Mater Redemptoris.

Probatur, tertio, ratione: Deus de facto pro primo signo decreti intentivi voluit ea quae meliora sunt in ordine ad manifestandam divinam gloriam, in justitia prae-sertim et misericordia (1).

Atqui ad hunc finem nihil melius est quam Christus qua Redemptor, et beata Virgo qua Mater Redemptoris; et sunt hi longe meliores ad hunc finem quam status naturae vel innocentiae, etiam sumptus cum Christo praecise quoad substantiam: ergo Deus pro primo signo decreti intentivi voluit Christum qua Redemptorem, et beatam Virginem qua Matrem Redemptoris. Ergo revera qua tales meliores sunt, et sic qua tales intenti sunt in primo signo decreti.

Confirmatur. Ipse status naturae reparatae per Christum Redemptorem est longe melior quam erat status innocentiae, in quo primi parentes erant constituti, cum dicatur: *“Veni ut vitam habeant, et abundantius habeant* (JOAN. X, 10);” et Ecclesia in Sabbato sancto canat: *“O felix Adae peccatum!*” BERNARDUS quoque asserat super illud, *Apparuit signum magnum* (APOP. XII, 1-2): *“Vehementer nobis vir unus et mulier una nocuere; sed, Deo gratias! quia per unum nihilo-*

(1) Deus de facto, juxta communem sententiam Patrum, fecit non nisi ea quae meliora sunt, non quidem quae talia sunt per bonitatem absolutam in se, cum utique Deus mundum meliorem et res in mundo meliores facere potuisset; sed bonitate respectiva relate ad finem a Deo libere praefixum, nempe ad se et suam gloriam manifestandam, juxta illud: *“Universa propter semetipsum operatus est Dominus.*”

minus virum et mulierem unam omnia restaurantur, nec hoc sine magno soenore gratiarum (*Serm. sup. Signum magn. num. 1.*) . Non fuissent nempe in statu innocentiae tot et tam praestantia sacramenta, non fuissent martyres, non poenitentes, et tot tam prodigiosae sanctitatis exempla. Ergo omnino melius est Christum fuisse missum qua Redemptorem; et quia Deus hoc ipsum etiam de facto fecit quod melius est, ideo in primo signo decreti intentivi habuit Christum qua Redemptorem, et beatam Virginem qua Matrem Redemptoris.

ARTICULUS IV

Utrum praedestinatio primitus intentiva beatae Virginis, tum ad Maternitatem Dei, tum ad gloriam, sit pure gratuita et independens a meritis?

Respondetur cum SUAREZ (*tom. 2, part. 3, disp. 1, sect. 3*) contra nonnullos alios : « Certum est beatam Virginem fuisse ab aeterno electam et praedestinatam, tum ad gratiam, tum ad gloriam, tum etiam ad dignitatem Matris Dei, ante omnia illius merita praeterita. »

Probatur, primo, ex sacra Scriptura, in qua Apostolus de omni electione dicit quod fiat per gratiam, non per debitum, seu meritum. Unde ait : « *Sorte vocati sumus* (*EPHES. I. 11*), » usurpando hoc sensu quod non ex merito fuerimus vocati, sed sorte divini arbitrii et beneplaciti. Quod sicut Apostolus expertus est, ita maxime intelligendum est de beata Virgine, quia Deus ad angelum et hominem tantum dixit : *Servus meus, minister aut apostolus es tu*; ad Virginem vero : *Mater mea es tu*; et ideo haec singularissima gratia est, minime debitum aut meritum. Unde angelus jure dixit : « *Ave, gratia plena* (*LUC. I, 28*), » insinuans quod electio ad maternitatem

et caetera specialissima dona a Deo ei adjecta, quibus plena effecta est, sint vera gratia, non debita; quod ipsum etiam beata Virgo fassa est dum edixit : « *Respxit humilitatem ancillae suae* (*LUC. I, 48*), » id est, nihilitatem, non meritum. Et hoc S. BERNARDUS (*Serm. de Nativ. B. Virg.*) sic exposuit : « Maria non praetendit meritum, sed gratiam quaerit. »

Probatur, secundo, auctoritate sancti AUGUSTINI (*De Dono Persever. cap. 9*) sic loquentis : « Ex duobus parvulis peccato originali pariter obstrictis, cur iste assumatur, ille relinquatur; et ex duobus aetate jam grandibus impiis, cur iste ita vocetur ut vocantem sequatur, ille autem aut non vocetur, aut non ita vocetur; ex duobus autem piis, cur huic donetur perseverantia usque in finem, illi autem non donetur, inscrutabilia sunt judicia Dei; » non resolvenda nempe per meritum, dicendo, quia meruit. Ergo pariter, et longe magis, cur beata Virgo tanta dona acceperit ut esset « Mater Dei electa, et ad gloriam super omnes sanctos destinata, » nequit resolvi per meritum, seu quia meruit, sed quia sic Altissimo ex inscrutabili judiciorum divinorum abyso placuit. Consequens probatur : sicut vocatio efficax ad gloriam apud reliquos homines est purissima gratia, cum non stet penes hominem efficaciter vocari, ita et magis est merissima gratia Dei eligi prae alia in Matrem Dei, et ad gloriam super omnes.

Probatur, tertio, ratione sancti THOMAE (*Summ. part. 1, quaest. 23, art. 4*) : Ordinate volens prius vult finem quam media. Ergo quia Deus ordinatissima voluntate vult, et qualiter volens beatae Virgini gratiouse decrevit specialissima auxilia gratiae dare, quibus posset pree allis feminis mereri maternitatem Dei et gloriam super omnes angelos et homines, ideo hoc suo decreto prius beatae Virgini intendit maternitatem Dei et tantam gloriam tamquam finem, quam intenderit ipsa specialissima et extraordinaria auxilia; et quia non nisi gratuito et ante omne meritum actuale intendit dare auxilia,

ideo etiam nonnisi gratuito primitus intendit beatae Virginis maternitatem et gloriam.

Objicitur : sententia de gratuita electione ad maternitatem et tantam gloriam minuit laudem beatae Virginis consistentem in merito : hoc enim commendat merentem et extollit super non merentem ; ergo eligenda est opposita.

Respondetur veram laudem beatae Virginis consistere in hoc, quod maternitatem Dei et tantam gloriam meruit in executione. Meritum enim spectat ad genus causae efficientis moralis, quae efficit ordinem execusionis; ordo intentionis autem, spectando proprium subjectum, efficit genus causae finalis a Deo gratuito intentae; quae proinde non cadit sub meritum, quod se habet ut medium ad execusionem.

QUAESTIO TERTIA

DE NOBILISSIMA PARENTELA GLORIOSAE DEIPARENTIS

ARTICULUS I

Quinam fuerint parentes proximi beatae Virginis?

Respondetur : parentes proximi beatae Virginis sunt Joachim et Anna.

Probatur ex eruditissimo D. CALMET (*Diction. Bibl.* verbo *Anna*), qui attestatur quod « Vetusissima manuscripta, sanctorum Patrum monumenta, et tota traditio Ecclesiae, » stent pro Joachim et Anna, quod hi sint progenitores beatae Virginis. Quod ipsum confirmat Romana Ecclesia, allegans in Officio de sancto Joachim orationem sancti EPIPHANII (*De Laud. Virg.*), ubi sic habet : « De radice Jesse ortus est rex David, et de tribu regis David sancta Virgo : sancta, inquam, et sanctorum virorum filia, cuius parentes fuerunt Joachim et Anna. » Item usurpans in Officio sanctae Annae lectiones S. J. DAMASCENI (*Orat. 2 de Nativ. B. Virg.*), ubi sanctam Annam expresse vocat *matrem*, et Deiparam Virginem *filiam* (1).

(1) Joachim et Anna nunc ab universa Ecclesia coluntur ut parentes proximi beatae Virginis ; et quamvis Pius V festum sancti Joachim, Martyrologio jam anno 1491 insertum, propter aliqua apocrypha hymnis et lectionibus Officii immista e romano Breviario deleverit, tamen id ipsum ab apocryphis purgatum Gregorius XV, anno 1620, rursus restituit et Breviario romano ad diem 20 Martii inseruit ; quod deinceps Benedictus XIV in Dominica infra octavam Assumptionis, sub ritu duplicis majoris, servari jussit.